

BIURO DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH UJ

ul. Retoryka 1/210, II piętro
31-108 Kraków

tel.: 12 424 29 50
fax: 12 424 29 52

e-mail: bon@uj.edu.pl

www.bon.uj.edu.pl

Wsparcie edukacyjne studentów z chorobami przewlekłymi

WSPARCIE EDUKACYJNE STUDENTÓW Z CHOROBAМИ PRZEWLEKŁYMI

Przewlekłe problemy ze zdrowiem to zaburzenia trwające około trzech miesięcy lub dłużej, które wpływają na funkcjonowanie osoby w różnych sferach życia: fizycznej, intelektualnej, społecznej i psychicznej. Specyfika różnych chorób przewlekłych wiąże się z utrzymywaniem przez studenta określonego trybu życia uwzględniającego również konieczność specjalistycznego leczenia. Do tego typu chorób zalicza się m.in.: astmę, cukrzycę, epilepsję, alergie, choroby nerek, serca, czy hemofilię.

MOŻLIWE TRUDNOŚCI W STUDIOWANIU

Studenci chorujący przewlekłe, w zależności od specyfiki choroby, predyspozycji indywidualnych, czy podjętego leczenia, mogą mieć następujące trudności wpływające na ich wywiązywanie się z obowiązków akademickich:

- Wzmoczone absencje wynikające m.in. z okresowych nasileń objawów choroby, konieczności stałego leczenia (np. zabiegów dializacyjnych w chorobach nerek);
- Nadrabianie zaległości powstałych z dłuższych nieobecności spowodowanych m.in. hospitalizacją;
- Zdrowotne: osłabienie, zmniejszona odporność, ryzyko wystąpienia ataku choroby podczas zajęć (np. ataku epilepsji, duszności astmatycznych, zaburzenia stanu świadomości w cukrzycy);
- Trudności w koncentracji uwagi, senność (np. na skutek przyjmowanych leków odczułających w przypadku alergii);
- Związane z atmosferą studiowania, nowymi sytuacjami na uczelni: stres wpływający na nasilenie objawów choroby;
- Związane z warunkami lokalowymi: nasilenie objawów choroby pod wpływem substancji chemicznych, kurzu, wilgoci (astma, alergie), dusznych pomieszczeń (choroby serca).

STRATEGIE WSPARCIA EDUKACYJNEGO

W celu zapewnienia studentowi możliwie najbardziej efektywnego procesu studiowania, zgodnego z kryteriami merytorycznymi obowiązującymi wszystkich studentów, konieczne jest, aby adaptacje zajęć oraz egzaminów/zaliczeń były indywidualnie dobrane do jego sytuacji zdrowotnej. Wsparciem edukacyjnym osób chorujących przewlekłe mogą być następujące rozwiązania:

- Umożliwienie zaliczania materiału w trybie indywidualnym w przypadku, gdy sytuacja zdrowotna uniemożliwia studentowi regularne uczestnictwo w zajęciach;
- Modyfikacja harmonogramu zajęć minimalizująca nieobecności związane z planowanym leczeniem;
- Wydłużenie okresu rozliczeniowego (np. oddawania prac pisemnych) studentom, którzy mogą pracować tylko w krótkich odcinkach czasowych. Przydatna dla nich byłaby pomoc w planowaniu i organizowaniu pracy (np. konsekwentne rozliczanie ich z obowiązków);
- Podział egzaminu/zaliczenia na części, jeśli obejmuje jednorazowo zbyt dużą partię materiału dla studentów z trudnościami w uczeniu się;
- Wydłużenie czasu trwania egzaminu/zaliczenia.

INFORMACJE DODATKOWE

W pracy dydaktycznej ze studentami istotne jest wzięcie pod uwagę, że w przypadku niektórych studentów może zaistnieć potrzeba zażycia leków w trakcie zajęć; zmierzenia poziomu glukozy we krwi, podania insuliny czy ewentualnego spożycia lekkiego posiłku (w przypadku osób chorujących na cukrzycę).

WSKAZÓWKI POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAGŁEGO ATAKU EPILEPSJI U STUDENTA

Pierwsza pomoc:

- Zachować spokój i upewnić się, że nic nie zagraża wykładowcy;
- Usunąć z otoczenia studenta przedmioty mogące stanowić potencjalne zagrożenie dla poszkodowanego (np. ostre, ciężkie, twarde krzesła, stoliki), jeśli to tylko możliwe;
- Zapewnić studentowi drożność dróg oddechowych;
- W razie przedłużającego się napadu, towarzyszących urazów, braku odzyskania przytomności po napadzie oraz innych sytuacjach, w których nie wiemy co robić, należy wezwać pogotowie ratunkowe;

Czego należy unikać?

- Wkładania jakichkolwiek przedmiotów do ust poszkodowanego;
- Podawania płynów;
- Przetrzymywania siłą studenta powstrzymując jego drgawki.

Po napadzie:

- Ułożyć poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej (pomoże to zabezpieczyć go przed ewentualnym zachłyśnięciem się treścią pokarmową);
- Monitorować funkcję oddechową studenta;
- Izolować studenta od silnych bodźców sensorycznych (np. świetlnych, zapachowych);

Po ataku student z epilepsją może być splątany, senny, nie pamiętać samego ataku ani też okoliczności, w jakich do niego doszło. Przemijającemu, krótkotrwałemu zaburzeniu może podlegać także pamięć – mogą pojawić się kilkakrotnie zadawane pytania o ten sam fakt.

Ważne jest, aby pamiętać, że nie każdy atak epileptyczny musi wiązać się z wystąpieniem utraty przytomności czy drgawek.

Bibliografia:

- Nowak-Adamczyk D., Perdeus-Białek M., Szczocarz U. (red.), *Wyrównywanie szans. Osoby niepełnosprawne na studiach przyrodniczych*, Kraków 2011.
- Pilecka W., *Przewlekła choroba somatyczna w życiu i rozwoju dziecka : problemy psychologiczne*, Kraków 2002.